

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci **navrhovatele Mgr. M. T.**, bytem P. 10, M., P., **za účasti 1) Městského úřadu Poběžovice**, se sídlem náměstí Míru 47, Poběžovice, **2) J. J.**, bytem M. 19, P., **3) S. V.**, bytem M. 30, P., **4) M. J.**, bytem M. 3, P., **5) J. H.**, bytem M. 59, P., **6) K. Č.**, bytem M. 48, P., **7) M. K. ml.**, bytem M. 53, P., **8) Š. Z.**, bytem V. 6, P., **9) Z. S.**, bytem V. 30, P. a **10) K. F.**, bytem M. 38, P., **v řízení o návrhu na neplatnost hlasování do zastupitelstva obce Mnichov ve volbách konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014**

t a k t o :

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í

I. Vymezení věci

1. Ke Krajskému soudu v Plzni byl podán návrh, jímž se navrhovatel domáhal vydání rozhodnutí: **„Hlasování při volbách do zastupitelstva obce Mnichov, okres Domažlice konané dne 10. října 2014 od 14:00 hod. do 22:00 hod. a dne 11. října 2014 od 08:00 hod. do 14:00 hod. je neplatné.“**

2. O návrhu bylo krajským soudem rozhodováno podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s.ř.s.“*) a podle zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“*). Citována je vyhláška č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (*dále jen „vyhláška č. 59/2002 Sb.“*).

II. Důvody návrhu

3. Návrh byl zdůvodněn tím, že od 10. 10. 2014 od 14:00 hod. do 11. 10. 2014 nejméně do 12:00 hod., tedy v podstatě téměř po celou dobu konání voleb byl ve volební místnosti vyvěšen hlasovací lístek s nápisem „vzor“ a tento hlasovací lístek byl navíc opatřen označením vybraných kandidátů křížkem před jejich jménem. Byla vyvěšena pouze jedna strana hlasovacího lístku, a to druhá strana hlasovacího lístku. Hlasovací lístek nebyl vyvěšen jako úplný. Jednalo se o vyvěšení pouze poloviny hlasovacího lístku. Tímto byl porušen závažným způsobem zákon o volbách do zastupitelstev obcí, a to ustanovení § 31 odst. 4, podle něhož ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem „vzor“ a prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb.

4. Navrhovatel dále spatřoval závažné porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí v tom, že označení některých vybraných kandidátů křížkem před jejich jménem ovlivnilo rozhodovací proces jednotlivých voličů. Jednalo se v podstatě o sofistikovaný způsob vedení volební kampaně přímo ve volební místnosti. Navíc byla vyvěšena pouze jedna polovina hlasovacího lístku s uvedením kandidátů číslo 8, číslo 9, číslo 10, číslo 11, číslo 12 a číslo 13. Byl to návod pro hlasování ve prospěch vybraných kandidátů pro všechny dosud nerozhodnuté voliče. Samotné vyznačení křížku před jménem vybraných kandidátů byl návod, jakého konkrétního kandidáta mají na svém hlasovacím lístku voliči označit křížkem, podle vyvěšeného „vzoru“. Je nepochybné, že tato skutečnost ovlivnila hlasování jednotlivých voličů a tím také ovlivnila výsledky voleb. K tomu byl citován § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož ve dny voleb je zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

5. Uvedené porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí zjistila a písemně zadokumentovala kontrola Krajského úřadu Plzeňského kraje provedená 11. října 2014 po 12:00 hod. Protokol o provedené kontrole je založen ve volební dokumentaci Obecního úřadu Mnichov. V této volební dokumentaci by měl být založen a archivován také hlasovací lístek označený nápisem „vzor“ a opatřený označením vybraných kandidátů křížkem před jejich jménem. Správný „vzor“ Hlasovacího lístku byl vyvěšen ve volební místnosti až po provedené kontrole, tj. dne 11. října 2014 po 12:00 hod., tj. v době kdy již odvolilo nejméně 90 % všech zúčastněných voličů.

6. K prokázání uvedených tvrzení navrhovatel navrhoval provedení důkazu výsledkem svým a Ing. J. G., členky okrskové volební komise v obci Mnichov, hlasovacím lístkem označeným nápisem „vzor“ a opatřeným označením vybraných kandidátů křížkem před jejich jménem a zápisem o provedené kontrole Krajským úřadem Plzeňského kraje. Oba navrhované listinné důkazy by podle navrhovatele měly být součástí volební dokumentace pro volby do zastupitelstva obce Mnichov, okres Domažlice, kterou je povinen předložit soudu Obecní úřad Mnichov, okres Domažlice.

III. Vyjádření příslušného volebního orgánu

7. Příslušným volebním orgánem je v daném případě Městský úřad Poběžovice, který zaslal krajskému soudu volební dokumentaci, a vyjádřil s k návrhu. Uvedl, že navrhovatel již od počátku své kandidatury vyhledává záminky k vyvolání sporů, protože má za to, že měl být zvolen. Dostavil se na školení okrskových volebních komisí se svojí přítelkyní Ing. J. G., kterou jmenoval jako člena okrskové volební komise v obci Mnichov. Otázkami se snažil způsobit konflikt (otázky se týkaly nespokojenosti se vzhledem hlasovacího lístku a dále přepočtu hlasů). Pracovníci ČSÚ mu byly otázky vysvětleny, ale konfliktní situaci evidentně neměl zájem ukončit. Očekávali jsme, že tyto volby neproběhnou v klidu, proto byla informována Policie ČR v Poběžovicích a byla požádána o zvýšený dohled v obci Mnichov v době volby. Navrhovatel jako kandidát narušoval svojí přítomností ve volební místnosti průběh voleb, a to tak, že předseda volební komise byl nucen zavolat Policii ČR v Poběžovicích. Před jejím příjezdem však navrhovatel místnost opustil. Policie o tom vyhotovila úřední záznam. Městský úřad Poběžovice jako registrační úřad [§ 12 odst. 2 písm.

j) zákona o volbách do zastupitelstev obcí] provedl kontrolu dne 11. 10. 2014 v 11:30 hod. ve volební místnosti obce Mnichov. Bylo zjištěno, že se ve volební místnosti z důvodu nedostatku místa nenachází nástěnka se vzorem hlasovacího lístku. Nástěnka byla umístěna před volební místností, kde byl umístěn vzor volebního lístku. V této napjaté situaci registrační úřad svoji kontrolu soustředil na průběh voleb a opomenul zkontrolovat nástěnku.

8. Dle sdělení zapisovatelky okrskové volební komise v Mnichově byl na nástěnce vyvěšen prázdný hlasovací lístek s nápisem VZOR a VZOR platného a neplatného hlasovacího lístku. VZOR platného a neplatného hlasovacího lístku byl sundán na základě kontroly Krajského úřadu Plzeň. Tyto VZORY nejsou ve volební dokumentaci, protože ze zákona nevyplývá povinnost jejich archivace. Navrhovatel navrhuje výslech Ing. J. G. jako člena okrskové volební komise v obci Mnichov, která by měla dosvědčit tuto situaci. Paní Ing. J. G. je vázána slibem člena okrskové volební komise, že bude svoji funkci nestranně a svědomitě vykonávat. O nestrannosti Ing. J. G., přítelkyně navrhovatele, lze pochybovat, pokud o celé situaci věděla a neupozornila na ni předsedu okrskové volební komise, když nyní chce svědčit proti.

9. Z důvodu obav a minimalizace možných problémů při průběhu sčítání hlasů byl při sčítání přítomen člen registračního úřadu Vojtěch Kotlan. Domníváme se, že tímto pochybením nebyl ovlivněn výsledek voleb.

IV. Vyjádření kandidátů zvolených do zastupitelstva obce Mnichov

10. Všech devět nezávislých kandidátů zvolených do zastupitelstva obce Mnichov [účastníci ad 2) až 10] se vyjádřilo k návrhu jedním přípisem, ve kterém uvedli, že navrhovatel napadá platnost voleb argumentem, že ve volební místnosti byl jako vzor umístěn hlasovací lístek, a to pouze jeho rubová strana, se zakřížkovanými kandidáty na této straně se nacházejícími. Domnívá se, že toto bylo návodné jednání pro nerozhodnuté voliče a cítí se být poškozen tím, že na této straně nebyl.

11. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí v § 31 odst. 4 podobu vzoru nijak nedefinuje. Uvádí pouze, že to má být hlasovací lístek. To, že byla volební komisí zvolena rubová strana volebního lístku, považujeme za náhodné. Označení kandidátů z této strany volebního lístku mělo sloužit voličům jen jako příklad, v kterém okénku a jak má volič označit svého kandidáta. To zákon nevylučuje. Připouštíme, že toto křížkování ve „vzoru“ mohlo jít nad rámec zákona, nemohlo však ovlivnit nijakým způsobem konečný výsledek voleb. Rozhodně odmítáme názor navrhovatele, že šlo o sofistikovaný způsob vedení volební kampaně přímo ve volební místnosti.

12. Zákon o volbách však porušil přímo navrhovatel. Narušoval klidný průběh voleb takovým způsobem, že jeho počínání musela řešit přivolaná Policie ČR. Poté se poněkud stáhl, avšak neustále se pohyboval v bezprostřední blízkosti volební místnosti.

13. Navrhovatel dále uvádí, že jím napadený „vzor“ byl ve volební místnosti nejméně do soboty 11. 10. 2014, tedy v podstatě po celou dobu konání voleb. Podle našich informací to pak řešila komise přivolaná z Plzně a závada měla být odstraněna na místě. Není nám známo, k jaké změně na „vzoru“ došlo, avšak závěrečné protokoly byly podepsány údajně bez výhrad, a to i delegátkou navrhovatele Ing. J. G. Pokud tedy došlo k závažnému porušení zákona o volbách, mělo se to ocnout v závěrečném protokolu, a to tím spíše, že delegátka navrhovatele měla bezprostřední přehled o dění ve volební komisi. Svým bezvýhradným podpisem sama popírá argumenty navrhovatele.

V. Replika navrhovatele

K vyjádření Městského úřadu Poběžovice

14. Navrhovatel nesouhlasil s tvrzením Městského úřadu Poběžovice, že vyhledává záminky k vyvolávání sporů, a označil je za účelové, vedené snahou o jeho diskreditaci před soudem. Uvedl, že se školení členů okrskové volební komise zúčastnil jako host a do školení nezasahoval. Jím položené otázky se týkaly nespokojenosti se vzhledem hlasovacího lístku a přepočtu hlasů a byly zodpovězeny. Nesnažil se jimi způsobit konflikt. Pouze jednu otázku položil v úplném závěru školení, kdy většina účastníků již odešla a byli přítomni pouze úředníci registračního úřadu a pracovníci ČSÚ. Dle navrhovatele dokazuje vyjádření MěÚ Poběžovice: „*Bylo v našem očekávání, že tyto volby neproběhnou v klidu a proto byla informována i Policie ČR v Poběžovicích a byla požádána o zvýšený dohled v obci Mnichov v době voleb.*“, že nejen návrhem napadený proces hlasování, ale celé volby neproběhly v souladu se zákonem. Volby neproběhly svobodně. Z textu vyjádření je patrná podjatost a neprofesionalita, kdy tajemník Městského úřadu Poběžovice pouze zprostředkovaně odkazuje na tvrzení zapisovatelky okrskové volební komise a vyjadřuje svůj subjektivní pocit a antipatie k osobě navrhovatele, a to navíc s použitím množného čísla. Tím je navozen dojem, že je navrhovatel jako kandidát potížiště a všichni ostatní kandidáti, registrační úřad obecní úřad řádně plní své povinnosti a dodržují zákon.

15. Navrhovatel dále uvedl, že je nejméně po dobu posledních dvou let šikanován ze strany Policie ČR v souvislosti s podáním trestních oznámení na některé příslušníky policie. Toto je prověřováno orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů. Za další důkaz šikany a podjatosti Policie ČR navrhovatel označil skutečnost, že policejní hlídka v době konání voleb dne 10. 10. 2014 v odpoledních hodinách přímo ve volební místnosti zjišťovala od členů okrskové volební komise, zda se již navrhovatel zúčastnil voleb. Také tímto jednáním příslušníků Policie ČR byl narušen průběh hlasování při volbách. Nestandardní průběh voleb od samého začátku dokládá také vyjádření Městského úřadu Poběžovice, že „*navrhovatel narušoval svoji přítomností ve volební místnosti průběh voleb, a to tak, že předseda volební komise byl nucen zavolat Policii ČR v Poběžovicích.*“ Navrhovatel svoji přítomností průběh voleb nenarušoval. Naopak průběh voleb narušila přítomnost příslušníků Policie ČR ve volební místnosti, a to nejméně po dobu jedné hodiny v průběhu sobotního dopoledne, kdy byli obtěžováni podáním vysvětlení všichni členové volební komise. Přivolání Policie předsedou volební komise bylo účelové, nebyl k tomu žádný důvod. Navrhovatel pouze položil volební komisi dotaz na počet voličů, kteří se dostavili k volbám. Legality této otázky

a své přítomnosti ve volební místnosti navrhovatel předem konzultoval na informační lince Ministerstva vnitra pro volby (974 817 376). Povinností předsedy volební komise bylo, měl-li nějaké pochybnosti o průběhu hlasování, přerušit toto na nezbytně nutnou dobu, což neudělal. Policie tak vyšetřovala přímo ve volební místnosti, kdy lidé chodili volit. Policie žádné porušení zákona ze strany navrhovatele nezjistila.

16. Dle navrhovatele je objektivní popis situace ve volební místnosti uveden v úředním záznamu o podání vysvětlení Ing. J. G. (čj. KRPP-165004-3/ČJ-2014-030155), jehož kopii navrhovatel krajskému soudu předložil. Je zde popsáno i porušení ustanovení § 30 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kdy členka volební komis J. K. přinesla do volební místnosti dopis, který navrhovatel v rámci řádné volební kampaně umístil před volbami do poštovních schránek v obci, a jím prezentovala ve volební místnosti ad absurdum navrhovatelovo údajné porušení zákazu agitace podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

17. Za „vzorový“ způsob porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí navrhovatel označil sdělení, že byl „vzor“ hlasovacího lístku umístěn mimo volební místnost, před volební místností. Vyjádření zapisovatelky okrskové volební komise o tom, jak byly vyvěšeny a následně po kontrole krajského úřadu sejmuty „vzory“ neplatných a platných hlasovacích lístků není dle navrhovatele pravdivé, jak je prokázáno vyjádřením zvolených kandidátů, kteří potvrzují, že na volebním lístku byly vyznačeny křížky před jménem některých vybraných kandidátů.

18. Dle navrhovatele je povinnost archivace všech listin, včetně použitého vzoru hlasovacího lístku, dána zákonem o volbách do zastupitelstev obcí. Obecní úřad nedoložil žádný „vzor“ hlasovacího lístku s vyznačenými křížky před jménem pouze některých vybraných kandidátů, tento zřejmě zničil nebo soudu zatajil. Obecní úřad porušil svou povinnost podle § 14 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, když nezajistil archivaci volební dokumentace a nepředložil úplnou volební dokumentaci. Tím potvrzuje, že byl při volbách ve dnech 10. a 11. 10. 2014 porušen zákon, jak je uvedeno v návrhu.

19. Paní Ing. J. G. byla delegována do okrskové volební komise podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Stejnou možnost měli a využili i ostatní kandidáti. Otázka nestrannosti jednotlivých členů okrskové volební komise je v tomto soudním řízení irelevantní. Stejným způsobem je možno mít pochybnosti o nestrannosti ostatních členů okrskové volební komise, jejíž členkou byla dlouholetá účetní obecního úřadu paní M. a také manželka současného starosty J. J. a další osoby ve velmi přátelském vztahu k současnému starostovi. O nestrannosti Ing. J. G. není pochyb. Vzhledem k tomu, že nebylo její povinností kontrolovat náležitosti a vybavení volební místnosti, nevěděla, že ve volební místnosti není vyvěšen „vzor“ hlasovacího lístku. Nevěděla, že byl vyvěšen před volební místností a že byl opatřen vyznačením křížků před jménem některých vybraných kandidátů. Nemohla proto na tuto skutečnost upozornit. Toto závažné porušení zákona zjistila kontrola Krajského úřadu Plzeňského kraje. Odpovědnou osobou za to, že ve volební místnosti nebyl vyvěšen „vzor“ hlasovacího lístku, za to, že vyvěšený „vzor“ byl opatřen křížky před jmény některých kandidátů, např. před jménem současného starosty J. J., je předseda okrskové volební komise. Tento návodný vzor hlasovacího lístku viděl navrhovatel a při kontrole

krajského úřadu jej viděla i Ing. J. G. Krajský úřad zjistil toto porušení zákona a nařídil ihned odstranění tohoto návodného „vzoru“ a nařídil vyvěšení správného hlasovacího lístku. Zakřížkovaný „vzor“ hlasovacího lístku předseda okrskové volební komise nejprve zmuchlal a položil na stůl, poté jej po upozornění zapisovatelky srovnal a založil jej do volební dokumentace. Proto je dle navrhovatele podivné a podezřelé, že obecní úřad tento vzor hlasovacího lístku nepředložil soudu. V tomto je možné spatřovat jistý úmysl maření dokazování před soudem a maření zjištění skutkového stavu. Pokud by „vzor“ hlasovacího lístku byl v pořádku, byl by součástí volební dokumentace a byl by jistě obecním úřadem soudu předložen.

20. Za další porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí označil navrhovatel vyjádření Městského úřadu Poběžovice, že při kontrole zjistil, že se ve volební místnosti pro nedostatek místa nenachází nástěnka se „vzorem“ hlasovacího lístku. Uvedené dokládá neprofesionální přípravu na volby a dokazuje ve spojení s úpravou hlasovacího lístku, že šlo o jednání plánované. Obecní úřad vybral jako volební místnost kancelář starosty o výměře asi 15 m², kde byla natěsnaná celá okrsková volební komise, volební schránka a zástěna, do které se chodilo pro nedostatek místa doslova bokem. Obecní úřad při tom vlastní celou budovu kulturního domu se společenským sálem. Dle navrhovatele byla tato malá místnost vybrána možná proto, aby upravený „vzor“ hlasovacího lístku mohl být vyvěšen mimo volební místnost, v určitém odstupu od ní, kdy byla možnost ovlivnění rozhodovacího procesu jednotlivých voličů. V tom, že Městský úřad Poběžovice ve svém vyjádření uvedl, že *„tímto pochybením nebyl ovlivněn výsledek voleb“* navrhovatel spatřoval přiznání se k pochybení popsanému v návrhu a potvrzení, že došlo k porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Dle navrhovatele mělo toto porušení vliv na výsledek voleb. Tato skutečnost je dokumentována a tvrzena v zápisu o kontrole provedené Krajským úřadem Plzeňského kraje.

K vyjádření zvolených kandidátů

21. Dle navrhovatele je text vyjádření kandidátů sepsán demonstrativně na jedné listině tak, aby byla účelově zeslabena věrohodnost argumentů uvedených v návrhu a současně, aby byla diskreditována osoba navrhovatele. Osm z devíti zastupitelů byli členy zastupitelstva i v předcházejícím volebním období a za toto období bylo přijato několik rozhodnutí, která nebyla transparentní. Volební kampaň proto byla vedena proti osobě navrhovatele, který byl na plakátech zesměšňován, např. vyobrazením postavy na roli toaletního papíru nebo byly uveřejněny texty z projektu, účelově vytržené z kontextu apod. Volební kampaň byla vedena tak, aby bylo zesměšněno jméno navrhovatele ve snaze negativně ovlivnit jeho potencionální voliče. Ve spojení s napadeným porušením zákona toto ovlivnilo výsledek voleb.

22. Mezi občany obce naopak převládá názor, že hlasování při volbách nebylo provedeno v souladu se zákonem o volbách do zastupitelstev obcí. Zvolení kandidáti jako jeden muž, všichni podepsáni na jedné listině, účelově závažné porušení zákona bagatelizují. Současně však jednoznačně všichni písemně přiznávají a potvrzují, že k porušení zákona došlo, a to tak,

jak je tvrzeno a popsáno v návrhu na neplatnost hlasování.

23. V obci bylo zapsáno 194 voličů. K volbám přišlo 121 voličů. I pouze jeden jediný hlas voliče má vliv na výsledky voleb. Voliči si „vzor“ hlasovacího lístku prohlíželi a podle tohoto „vzoru“ prokazatelně i někteří hlasovali. Určitá část voličů, kteří byli nerozhodnutí. Bylo jich zcela jistě více než jeden. Podle všeobecného politologického odhadu opřeného o provedený průzkum veřejného mínění to bylo nejméně 30 procent voličů.

24. Žalobce připojil „Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce“, ze kterého je dle jeho názoru patrný vliv popsaného porušení zákona na výsledky hlasování, a to zejména v počtu hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty. Na výsledky hlasování má vliv „vzor“ hlasovacího lístku. Tento vliv dokládá zákonná povinnost vyvěsit jej ve volební místnosti. Je to informace pro voliče, jak vypadá konkrétní hlasovací lístek, podle kterého se při hlasování orientují a poté hlasují. Proto je podle § 9 bod 7 a přílohy č. 1 vyhlášky č. 59/2002 Sb. součástí volební dokumentace a je povinností obecního úřadu tuto volební dokumentaci podle § 13 této vyhlášky uschovat po dobu 30 dnů od uveřejnění výsledků voleb Státní volební komisí, a to mimo jiné z toho důvodu, aby mohla být případně přezkoumána její úplnost při podání návrhu k soudu.

25. Do jaké míry v návrhu popsané a jednoznačně prokázané porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí mělo vliv na výsledky hlasování lze zjistit pouze dvojím způsobem, a to buď provedením výsledků všech zúčastněných voličů, nebo opakovaným hlasováním. Provedení všech výsledků by bylo ekonomicky a časově velmi náročné. Navrhovatel proto navrhoval, aby soud vyhověl jeho návrhu a rozhodl o neplatnosti hlasování a umožnil tak opakované hlasování. V tomto případě by navíc měli možnost usilovat o mandát také všichni ostatní nezvolení kandidáti, kteří nedostali v tomto soudním řízení prostor k vyjádření.

VI. Posouzení věci krajským soudem

A.

26. Podle § 90 odst. 1 s.ř.s. *za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.* V daném případě byl návrh podán nezávislým kandidátem, který ve volbách konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014 kandidoval do zastupitelstva obce Mnichov a pro nedostatečný počet hlasů odevzdaných v jeho prospěch, nebyl zvolen.

27. Podle § 90 odst. 2 věta první s.ř.s. *v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla*

napadena nebo nezávislý kandidát. Ve volbách konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014 do zastupitelstva obce Mnichov kandidovalo 13 volebních stran, v daném případě 13 nezávislých kandidátů. Voleno bylo 9 členů zastupitelstva obce Mnichov. Účastníky daného soudního řízení jsou proto navrhovatel, příslušný volební orgán, kterým je Městský úřad Poběžovice a 9 zvolených nezávislých kandidátů, jejichž volba byla napadena tím, že je návrhem zpochybňována platnost hlasování.

28. Závěr soudu o tom, kdo je příslušným volebním orgánem je opřen o judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 13. 12. 2004, čj. Vol 13/2004-91 (dostupný na www.nssoud.cz) v souvislosti se zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky uvedl, „*že příslušným volebním orgánem v řízení o návrhu na neplatnost voleb do Senátu je pouze Státní volební komise, a nikoliv již pověřený obecní úřad se sídlem ve volebním obvodu či snad okrsková volební komise. Tento závěr je patrný nejen z prvotního přiblížení se obsahu normy obsažené v § 90 odst. 2 s.ř.s. jazykovým výkladem (arg. jednotné číslo: „příslušný volební orgán“), ale především z vymezení kompetencí v § 8 zák.č. 247/1995 Sb., z něhož se bezpochyby podává závěr, že Státní volební komise je volebním orgánem zastřešujícím volby do Senátu, protože by účast dalších volebních orgánů v řízení byla zjevně nadbytečná.*“ Na rozdíl od voleb do Parlamentu České republiky, kde výsledky voleb vyhláší pouze Státní volební komise, ve volbách do zastupitelstev obcí vyhláší Státní volební komise celkové výsledky voleb do zastupitelstev obcí. Výsledky voleb do zastupitelstev obcí náležejících do jeho územního obvodu v daném případě vyhlášoval pověřený obecní úřad [§ 12 odst. 1 písm. g) zákona o volbách do zastupitelstev obcí], tj. Městský úřad Poběžovice. Vyhlásit výsledky voleb v obci Mnichov nebyl oprávněn Obecní úřad Mnichov, neboť není dle zjištění soudu obcí, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory [§ 13 odst. 1 písm. f) volebního zákona]. Pověřený obecní úřad, Městský úřad Poběžovice, je státním orgánem vyhlášujícím výsledky voleb ve svém územním obvodu, současně plní funkci registračního úřadu (§ 21 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí) a je správním orgánem materiálně a personálně vybaveným k výkonu státní správy na úseku voleb. Městský úřad Poběžovice je tak ve smyslu § 90 odst. 2 s.ř.s. příslušným volebním orgánem.

29. Rovněž při stanovení okruhu těch, jejichž volba byla napadena, soud vycházel z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, kde je uvedeno, že „*slova zákona, že účastníkem řízení je ten, jehož volba byla napadena, nelze vykládat restriktivně tak, že by zvolený kandidát byl účastníkem jenom tehdy, pokud by se někdo domáhal návrhem vyslovení neplatnosti volby kandidáta, ale též tehdy, usiluje-li návrh o vyslovení neplatnosti voleb či hlasování; i v posléze uvedených dvou případech totiž mohou být dotčena práva zvoleného kandidáta. Jiný výklad by nebyl konformní s článkem 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článkem 14 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Tento závěr plně potvrzuje nálezní pléna Ústavního soudu ze dne 10. 1. 1996, který, když zrušoval ustanovení § 200l o. s. ř. proto, že omezovalo účastenství v řízení toliko na navrhovatele, konstatoval: „Výraz »jeho věc« v čl. 38 odst. 2 Listiny je nutno vykládat tak, že každý, o jehož právech a povinnostech má být v soudním řízení jednáno, má mít možnost se tohoto řízení účastnit a vyjádřit se ke všem prováděným důkazům.*“ S tímto závěrem se krajský soud ztotožňuje a dodává, že v případě, že by nejednal se všemi těmi, jejichž volba byla napadena, tedy se

zvolenými kandidáty, a za účastníky řízení by označil jen navrhovatele a příslušný volební orgán, nebylo by možné bránit se proti rozhodnutí soudu v případě prohlášení neplatnosti hlasování cestou ústavní stížnosti, neboť příslušný volební orgán není k podání ústavní stížnosti aktivně legitimován.

30. Podle § 90 odst. 3 s.ř.s. *soud rozhodne usnesením, a to do 20 dnů poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat.* Návrh byl do datové schránky krajského soudu dodán dne 23. 10. 2014 v 23:36:11 hodin. Ve smyslu § 67 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí *se do běhu lhůty nezapočítává den rozhodný pro počátek lhůty.* Podle § 67 odst. 3 tohoto zákona *je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16:00 hodin.* Lhůta pro rozhodnutí počala běžet dne 24. 10. 2014 a končí dnem 12. 11. 2014 v 16:00 hodin.

31. Podle § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí *podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.* Výsledek voleb byl Státní volební komisí vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 14. 10. 2014 sdělením č. 217/2014 Sb., o vyhlášení a uveřejnění celkových výsledků voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. a 11. října 2014. Lhůta k podání návrhu počala plynout dne 15. 10. 2014 a končila dnem 24. 10. 2014 v 16:00 hodin. Návrh byl do datové schránky krajského soudu dodán dne 23. 10. 2014 v 23:36:11 hod., tedy v zákonem stanovené lhůtě.

32. Krajský soud po té, kdy dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky řízení, vyzval k vyjádření příslušný volební orgán, tj. Městský úřad Poběžovice, a další účastníky řízení, tzn. nezávislé kandidáty zvolené do zastupitelstva obce Mnichov. Jejich vyjádření zaslal navrhovateli, kterého poučil o možnosti podat k těmto vyjádřením ve stanovené lhůtě repliku. Uvedený postup krajského soudu vychází z ustanovení § 36 odst. 1 s.ř.s., podle něhož *účastníci mají v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.*

B.

33. Podle zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce Mnichov volby probíhaly v tomto jednom volebním obvodu v rámci jednoho volebního okrsku. V obci byla ustanovena jedna okrsková volební komise skládající se z pěti členů s právem hlasovat a zapisovatelky.

34. Dle zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku byly úřední obálky vydány 121 voličům a stejný byl počet odevzdaných úředních obálek. Celkový počet platných hlasů byl 703.

35. Ve volbách kandidovalo 13 nezávislých kandidátů, které soud uvádí podle pořadí stanoveného losem (§ 25 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). 1. K. Č., 2. M.

T., 3. K. F., 4. J. M., 5. J. H., 6. S. V., 7. M. K. ml., 8. J. J., 9. L. K., 10. M. J., 11. Z. S., 12. Š. Z., 13. M. K.

36. Z přílohy č. 1 k zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce Mnichov bylo zjištěno, že bylo do zastupitelstva obce Mnichov zvoleno 9 nezávislých kandidátů, kteří jsou seřazeni podle počtu získaných absolutních hlasů: 1. J. J. 87 hlasů, 2. M. J. 75 hlasů, 3. S. V. 68 hlasů, 4. J. H. 65 hlasů, 5. K. Č. 64 hlasů, 6. M. K. ml. 64 hlasů, 7. Š. Z. 64 hlasů, 8. Z. S. 60 hlasů, 9. K.F. 43 hlasů. Pořadí při shodném počtu hlasů bylo určeno losem.

37. Do zastupitelstva obce Mnichov nebyli zvoleni pod pořadovým číslem 2 M. T. s 11 hlasy, pod pořadovým číslem 4. J. M. se 40 hlasy, pod pořadovým číslem 9 L. K. s 35 hlasy a pod pořadovým číslem 13 M.v K. s 27 hlasy.

C.

38. Podle § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí *návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování.*

39. Dle navrhovatele bylo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, porušeno ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož *ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem „vzor“ a prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury, pokud byla doručena do 48 hodin před zahájením voleb.* Porušení tohoto ustanovení spatřoval navrhovatel v tom, že byla ve volební místnosti, resp. před volební místností, od 10. 10. 2014 od 14:00 hod. do 11. 10. 2014 nejméně do 12:00 hod. jako „vzor“ vyvěšena jen jedna strana hlasovacího lístku, a to druhá strana. Hlasovací lístek nebyl vyvěšen jako úplný.

40. Dále bylo dle navrhovatele způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, porušeno ustanovení § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož *je ve dny voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.* Porušení tohoto ustanovení žalobce spatřoval v tom, že byli na vyvěšené straně „vzoru“ hlasovacího lístku označeni někteří kandidáti křížkem před jejich jménem, což ovlivnilo rozhodovací proces jednotlivých voličů. Dále v tom, že byla vyvěšena jen druhá strana hlasovacího lístku, kde byli uvedeni kandidáti pod pořadovými čísly 8 až 13, což byl návod pro hlasování ve prospěch vybraných kandidátů pro všechny dosud nerozhodnuté voliče. Samotný křížek před jménem vybraných kandidátů byl dle žalobce návodem, jakého konkrétního kandidáta mají voliči na svém hlasovacím lístku označit křížkem podle vyvěšeného „vzoru“. Podle navrhovatele je nepochybné, že tato skutečnost ovlivnila hlasování jednotlivých voličů a tím také výsledek voleb.

41. Navrhovatel navrhoval k prokázání svých tvrzení důkaz „vzorem“ vyvěšeného hlasovacího lístku, na němž byli vybraní kandidáti označeni křížkem před jménem. Dle navrhovatele by měl být tento hlasovací lístek založen ve volební dokumentaci. Navrhovatel tedy již v návrhu předpokládal, že je „vzor“ hlasovacího lístku součástí volební dokumentace

a s touto bude soudu předložen. Protože se tak nestalo, jak bude dále uvedeno, soud nepovažoval v replice uvedeně tvrzení navrhovatele o porušení § 14 odst. 1 písm. f) zákona o volbách do zastupitelstev obcí za rozšíření návrhu o další žalobní bod, ale za rozšíření argumentace související s tvrzeným porušením zákona o volbách do zastupitelstev obcí při vyvěšení „vzoru“ hlasovacího lístku (před volební místností a jen jeho druhé strany) a o nedovolené volební agitaci (na vyvěšené straně hlasovacího lístku označeny křížkem před jménem někteří kandidáti).

42. Volební dokumentace byla krajskému soudu předložena příslušným volebním orgánem, Městským úřadem Poběžovice, avšak sporný „vzor“ hlasovacího lístku její součástí nebyl. To však nelze označit za porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, neboť povinnost archivovat hlasovací lístek označený nápisem „vzor“, který měl být v době voleb vyvěšen ve volební místnosti, není v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí výslovně stanovena. V zákoně o volbách do zastupitelstev obcí a v jeho prováděcí vyhlášce č. 59/2002 Sb. je řešena úschova a archivace volební dokumentace jako celku, je zde upraveno nakládání s platnými hlasovacími lístky a nevyužitými hlasovacími lístky, ale jak má být naloženo se „vzorem“ hlasovacího lístku, který byl vyvěšen ve volební místnosti, zde výslovně upraveno není. Povinnost archivovat jej nevyplývá ze samotného ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kde je stanovena povinnost vyvěsit ve volební místnosti hlasovací lístek s nápisem „vzor“, ale není stanoveno, že má být „vzor“ hlasovacího lístku, který je ve volební místnosti vyvěšen, po sejmutí uložen do volební dokumentace. Tato povinnost není stanovena ani okrskové volební komisi v § 16 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož okrsková volební komise *a) dbát o pořádek ve volební místnosti, b) zajišťovat a dozírat na průběh hlasování, c) sčítat hlasy a vyhotovit zápis o průběhu a výsledku hlasování, d) odevzdat volební dokumentaci do úschovy obecnímu úřadu s výjimkou jednoho stejnopisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování.* A nevyplývá ani z povinností stanovených obecnímu úřadu v § 14 odst. 1 písm. f) zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož obecní úřad *zajišťuje archivaci volební dokumentace převzaté od okrskových volebních komisí.* Povinnost archivovat „vzor“ hlasovacího lístku nelze dovodit ani z ustanovení § 9 bod 7 vyhlášky č. 59/2002 Sb., jak to činí navrhovatel, neboť toto ustanovení neřeší obsah volební dokumentace, která má být archivována, ale jsou zde vyjmenovány vzory volebních dokumentů a pod bodem 7. je uveden obecně *„Hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva obce“.* Uvedenou povinnost nelze dovodit ani z ustanovení § 43 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kde je stanoven postup předání výsledků voleb Českému statistickému úřadu, a je zde uvedeno, že *„okrsková volební komise zapečetí druhý stejnopis zápisu o průběhu a výsledku hlasování, odevzdané hlasovací lístky a úřední obálky, výpis ze seznamů, doklad o převzetí výsledku hlasování do dalšího zpracování a případný zápis o kontrole provedené pověřeným obecním úřadem nebo krajským úřadem a předá je spolu s ostatní volební dokumentací do úschovy obecnímu úřadu.“* Že má být součástí ostatní volební dokumentace ve smyslu uvedeného ustanovení „vzor“ hlasovacího lístku, který byl vyvěšen ve volební místnosti, nelze dovodit ani z části šesté vyhlášky č. 59/2002 Sb., kde je upraven postup při úschově a archivaci volební dokumentace a v § 13 odst. 2 a 3 je uvedeno, že *„obecní úřad převezme veškerou volební dokumentaci, s výjimkou jednoho vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku, od okrskových volebních komisí. Hlasovací lístky a použité úřední obálky uschová po dobu 30 dnů od uveřejnění výsledků voleb Státní volební komisí; po této lhůtě ponechá pro archivaci 3 sady*

nepoužitých hlasovacích lístků pro volby do zastupitelstva obce; ostatní hlasovací lístky protokolárně zničí. Ostatní volební dokumentaci uschová registrační úřad“. Soud proto dospěl k závěru, že povinnost archivace „vzoru“ hlasovacího lístku jako součásti volební dokumentace stanovena výslovně není. V tomto bodě proto zákon o volbách do zastupitelstev obcí ani vyhláška č. 59/2002 Sb. porušeny nebyly.

43. Skutečnost, že nebyl soudu předložen současně s volební dokumentací hlasovací lístek označený nápisem „vzor“, který měl být ve volební místnosti vyvěšen v souladu s § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, však nebránila krajskému soudu posoudit důvodnost návrhu žalobce. Soud vycházel z tvrzení žalobce v návrhu, z vyjádření Městského úřadu Poběžovice a z vyjádření zvolných kandidátů. Vycházel rovněž z navrhovatelem navrhovaného důkazu listinou Zápisem o kontrole provedené Krajským úřadem Plzeňského kraje ve volební místnosti v obci Mnichov. Městský úřad Poběžovice ve vyjádření uvedl, že byl vyvěšen prázdný hlasovací lístek s nápisem „vzor“ a dále „vzor“ hlasovacího lístku platného a neplatného. Vzory platného a neplatného hlasovacího lístku byly sundány na základě kontroly Krajského úřadu Plzeňského kraje. Ve volební dokumentaci, ve složce „Výsledky voleb“, se nachází „Záznam o kontrole provedené pověřeným obecním úřadem“, podle něhož provedl Městský úřad Poběžovice kontrolu hlasování ve volební místnosti v obci Mnichov 73 a zjistil stav „bez závad“. V záznamu není uvedeno datum kontroly. Z vyjádření tohoto příslušného volebního orgánu je však zřejmé, že byla kontrola provedena dne 11. 10. 2014 v 11:30 hod. Dle vyjádření Městského úřadu Poběžovice „bylo zjištěno, že se ve volební místnosti z důvodu nedostatku místa nenachází nástěnka se vzorem hlasovacího lístku. Nástěnka byla umístěna před volební místností, kde byl umístěn vzor volebního lístku. V této napjaté situaci registrační úřad svoji kontrolu soustředil na průběh voleb a opomenul zkontrolovat nástěnku.“ Dále je součástí volební dokumentace „Záznam o kontrole volební místnosti provedené Krajským úřadem Plzeňského kraje“, ve kterém je uvedeno, že kontrola průběhu hlasování ve volební místnosti se uskutečnila dne 11. 10. 2014 v 12:25 hod. Mezi náležitostmi volební místnosti je, krom jiných, uveden „hlasovací lístek označený nápisem „VZOR“. V rubrice „Další zjištění“ je uvedeno „Hlasovací lístek s nápisem „vzor“ byl označen (vykřížkován).“ V rubrice „Způsob odstranění nedostatků“ je uvedeno „Vyměněn vzor hlasovacího lístku.“ Dále má soud k dispozici společné vyjádření zvolných nezávislých kandidátů, kteří uvedli, že „to, že byla volební komisí k vyvěšení zvolena rubová strana volebního lístku, považují za náhodné. Označení kandidátů z této strany volebního lístku mělo sloužit voličům jen jako příklad, v kterém okénku a jak má volič označit svého kandidáta.“

44. Z uvedených skutkových zjištění soud učinil závěr o skutkovém stavu, ze kterého je nutno při posouzení důvodnosti návrhu vycházet. Jedná se o tento skutkový stav: V době konání voleb do zastupitelstva obce Mnichov od 10. 10. 2014 14:00 hod. do 11. 10. 2014 nejméně do 12:25 hod. byl na nástěnce před volební místností vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem „vzor“, a to jen jeho druhá strana, na které byli někteří kandidáti označeni křížkem před jménem. Tento „vzor“ hlasovacího lístku byl sejmut a vyměněn v rámci kontroly průběhu voleb učiněné Krajským úřadem Plzeňského kraje dne 11. 10. 2014 od 12:25 hod.

45. Takto krajským soudem zjištěný skutkový stav je shodný se skutkovým stavem, jak jej v návrhu popsal navrhovatel. Soud proto vyhodnotil jako nadbytečné provedení

navrhovatelem navrhovaného důkazu výsledkem svědkyně Ing. J. G., členky okrskové volební komise. Na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo nutné ani provedení výsledku navrhovatele, jak jej rovněž v návrhu navrhoval, neboť podle ustanovení § 131 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád, kterého je třeba podle § 64 s.ř.s. přiměřeně použít pro řízení ve správním soudnictví, *důkaz výsledkem účastníků může soud nařídít, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak a jestliže s tím souhlasí účastník, který má být vyslechnut*. V daném případě nebylo třeba dokazovat, kde byl „vzor“ hlasovacího lístku vyvěšen, že byla vyvěšena pouze jeho druhá strana a na této, že byl před jménem některých kandidátů vyznačen křížek.

46. Pro představu krajský soud na tomto místě uvádí první a druhou stranu hlasovacího lístku pro volby do zastupitelstva obce ve dnech 10. a 11. října 2014.

První strana:

HLASOVACÍ LÍSTEK

Pro volby do zastupitelstva obce ve dnech 10. a 11. října 2014

Obec Mnichov
Do zastupitelstva obce se volí 9 členů

Karel Černý, nezávislý kandidát vylosované číslo: 1	Mgr. Miroslav Timura, nezávislý kandidát vylosované číslo: 2	Karel Ferko, nezávislý kandidát vylosované číslo: 3
☐ 1. Karel Černý, 59 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti	☐ 1. Mgr. Miroslav Timura, 65 let, právník Pivov, bez politické příslušnosti	☐ 1. Karel Ferko, 24 let, jeřábčík Mnichov, bez politické příslušnosti
Jiří Mareš, nezávislý kandidát vylosované číslo: 4	Jiří Hronec, nezávislý kandidát vylosované číslo: 5	Stanislav Veit, nezávislý kandidát vylosované číslo: 6
☐ 1. Jiří Mareš, 31 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti	☐ 1. Jiří Hronec, 42 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti	☐ 1. Stanislav Veit, 57 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti
Miroslav Kovařík ml., nezávislý kandidát vylosované číslo: 7		
☐ 1. Miroslav Kovařík ml., 37 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti		

Druhá strana:

Josef Johánek, nezávislý kandidát vylosované číslo: 8 ☐ 1. Josef Johánek, 64 let, důchodce Mnichov, bez politické příslušnosti	Lucie Kneiflová, nezávislý kandidát vylosované číslo: 9 ☐ 1. Lucie Kneiflová, 30 let, kadeřnice Mnichov, bez politické příslušnosti	Martin Johánek, nezávislý kandidát vylosované číslo: 10 ☐ 1. Martin Johánek, 36 let, dělník Mnichov, bez politické příslušnosti
Zdeněk Smolakov, nezávislý kandidát vylosované číslo: 11 ☐ 1. Zdeněk Smolakov, 41 let, elektromechanik Vranov, bez politické příslušnosti	Štěpán Zemek, nezávislý kandidát vylosované číslo: 12 ☐ 1. Štěpán Zemek, 62 let, skladník Vranov, bez politické příslušnosti	Miroslav Kovařík, nezávislý kandidát vylosované číslo: 13 ☐ 1. Miroslav Kovařík, 62 let, důchodce Mnichov, bez politické příslušnosti

D.

47. Soud by shledal návrh důvodným, pokud by bylo ve smyslu § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí prokázáno, že byla porušena ustanovení § 31 odst. 4 a § 30 odst. 3 tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování. Z ustanovení § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí vyplývá, že základním předpokladem pro to, aby mohl soud návrh shledat důvodným je protizákonnost jednání, tzn. porušení některých ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, dále vztah mezi touto protizákonností a výsledkem hlasování, resp. voleb, a v neposlední řadě intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí výrazně zpochybňovat výsledky hlasování, resp. voleb. Intenzita porušení zákona musí dosahovat v konkrétním případě takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že by byl výsledek hlasování, resp. voleb, jiný, pokud by k posuzovanému protizákonnému jednání nedošlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2004, sp.zn. Vol 6/2004., publikované pod č. 354/2004 Sb.NSS a dostupné na www.nssoud.cz).

48. Nedůvodným soud shledal tvrzení navrhovatele, že bylo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, porušeno ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. V ustanovení § 31 zákona o volbách do zastupitelstev obcí jsou stanoveny náležitosti volební místnosti. V odstavci 4 tohoto ustanovení je uvedeno, že ve volební místnosti musí být na viditelném místě vyvěšen hlasovací lístek označený nápisem „vzor“. Dle tohoto ustanovení má být „vzor“ hlasovacího lístku vyvěšen ve volební místnosti na viditelném místě, tedy ne na nástěnce před volební místností, i když na viditelném místě. Ospravedlněním umístění „vzoru“ hlasovacího lístku před volební místností nemůže být ani skutečnost, že je volební místnost malých rozměrů, jak tomu zřejmě bylo v daném případě.

Stanoví-li zákon povinnost jeho vyvěšení ve volební místnosti, je nutno této povinnosti dostát. Tím, že byl vyvěšen „vzor“ hlasovacího lístku před volební místností, i když na viditelném místě, bylo porušeno ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

49. Další podmínkou stanovenou v § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstva obcí je, že je vyvěšen „vzor“ hlasovacího lístku. Tedy takového hlasovacího lístku, který je určen pro volby do příslušného zastupitelstva. Podle § 25 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí: *„Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva mohou být vytištěny oboustranně, přičemž pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma a pro hlasovací lístky použito papíru téže barvy, jakosti a rozměrů.“* Pro volby do zastupitelstva obce Mnichov byl hlasovací lístek ve smyslu citovaného ustanovení vytištěn oboustranně. Měl-li být ve volební místnosti vyvěšen „vzor“ hlasovacího lístku, pak měly být vyvěšeny jako „vzor“ obě jeho strany. Protože byla před volební místností v obci Mnichov vyvěšena jako „vzor“ hlasovacího lístku jen druhá strana hlasovacího lístku, bylo i tím porušeno ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

50. Obě tato porušení ustanovení § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstva obcí však nebyla učiněna způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování. Podle § 25 odst. 5 věta první zákona o volbách do zastupitelstev obcí: *„Starosta zajistí, aby hlasovací lístky byly dodány všem voličům nejpozději 3 dny přede dnem voleb a v den voleb všem okrskovým volebním komisím.“* Rovněž v obci Mnichov měl starosta tuto povinnost. Navrhovatel v návrhu netvrdí, že by ji starosta obce Mnichov nesplnil. Lze proto předpokládat, že byl příslušný hlasovací lístek dodán všem voličům v obci Mnichov, a to nejpozději 3 dny přede dnem voleb. Všichni voliči, kteří se rozhodli využít svého práva volit a dostavili se ve dnech voleb dne 10. 10. 2014 od 14:00 do 22:00 hod. nebo dne 11.10.2014 od 8:00 do 12:25 hod., kdy bylo pochybení napraveno, do volební místnosti k volbám, byli seznámeni s obsahem hlasovacího lístku, tedy s obsahem jeho první i druhé strany. Proto nemohla tyto voliče, když už se k volbám dostavili, ovlivnit skutečnost, že byla před volební místností, nikoli ve volební místnosti, vyvěšena jako „vzor“ pouze druhá strana hlasovacího lístku. Ve smyslu citované judikatury Nejvyššího správního soudu se nelze důvodně domnívat, že by byl výsledek hlasování jiný, pokud by k posuzovanému protizákonnému jednání nedošlo. Soud proto činí závěr, že **skutečnost, že byla jako „vzor“ hlasovacího lístku ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí vyvěšena pouze druhá strana hlasovacího lístku, a to před volební místností, nikoliv ve volební místnosti, nemohla žádným způsobem ovlivnit výsledky hlasování ve volbách do zastupitelstva obce Mnichov konaných ve dnech 10. 10. 2014 a 11. 10. 2014.**

E.

51. Nedůvodným soud shledal také tvrzení navrhovatele, že bylo způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, porušeno ustanovení § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. V uvedeném ustanovení je výslovně stanoven zákaz volební agitace a propagace pro volební strany i nezávislé kandidáty v objektu, v němž je umístěna

volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí.

52. Soud při rozhodování o důvodnosti návrhu vycházel z nálezu Ústavního soudu ze dne 26.1.2005, sp.zn. Pl. ÚS 73/04, publikovaného ve Sbírce zákonů pod č. 140/2005 Sb., (dostupném na <http://nalus.usoud.cz>), kde je mimo jiné uvedeno: „*Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. Naše volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady a pochybení je v tomto smyslu třeba považovat za relativní a jejich význam je třeba poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popř. na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality. ... Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). ... Z toho třeba dovodit, že rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.*“

53. V daném případě je nutno spatřovat v jednání, kdy je vyvěšen ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí „vzor“ hlasovacího lístku, a to jeho druhá strana, kde jsou křížkem zaškrtnuta jména jen některých nezávislých kandidátů, nečestné a nepoctivé vedení volební kampaně. Takové jednání je porušením § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, neboť jej lze kvalifikovat jako volební agitaci či propagaci konkrétních nezávislých kandidátů, a to v objektu, v němž je umístěna volební místnost. Soud však považuje za podstatné zdůraznit, že v demokratickém právním státu se volič rozhoduje naprosto svobodně a samostatně, zda půjde či nepůjde volit, protože se jedná o jeho právo a nikoli o povinnost. Když se volič rozhodne, že bude volit, rozhoduje se o tom, koho bude volit, rovněž svobodně a samostatně. Zásady hlasování jsou zakotveny v § 33 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kde je v odst. 1 uvedeno, že „*každý volič hlasuje osobně a zastoupení není přípustné*“. Pokud se voliči z obce Mnichov dostavili k volbám a přistoupili k hlasování, je zřejmé, že hlasovali ze svobodné vůle, rozhodnutí, koho konkrétně budou volit. Podle § 33 odst. 6 zákona o volbách do zastupitelstev obcí: „*V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise. Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst nebo psát, si může vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, nikoli však člena okrskové volební komise, aby za něj hlasovací lístek upravil a vložil do úřední obálky.*“ Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že je hlasování tajné a svobodná volba voliče není v prostoru pro hlasování nijak omezována. I když v daném případě došlo k porušení ustanovení § 30 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, nelze vzhledem k výše uvedenému dospět k závěru, že uvedená vada volebního procesu způsobila nebo mohla prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak. Nelze dospět k závěru, že za situace, kdy by byl ve volební místnosti vyvěšen „vzor“ volebního lístku ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, který by byl v souladu s tímto ustanovením, tedy byl by vyvěšen přímo ve volební místnosti, byly by vyvěšeny jeho obě strany a nebyl by označen křížkem na jeho druhé straně žádný ze 13

kandidujících nezávislých kandidátů, že by voliči rozhodli jinak a byli by zvoleni jiní kandidáti, resp. že by navrhovatel, který byl na hlasovacím lístku uveden na první straně pod pořadovým číslem 2 dosáhl většího počtu absolutních hlasů, který by postačoval ke zvolení do zastupitelstva obce Mnichov. Soud proto činí závěr, že **skutečnost, že byli někteří nezávislí kandidáti uvedeni na druhé straně „vzoru“ hlasovacího lístku vyvěšeného ve smyslu § 31 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí označení křížkem před jménem, nemohla žádným způsobem ovlivnit výsledky hlasování ve volbách do zastupitelstva obce Mnichov konaných ve dnech 10. 10. 2014 a 11. 10. 2014.**

F.

54. Soud neshledal porušení § 60 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, proto návrh na určení neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva obce Mnichov konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014 zamítl (§ 90 odst. 3 věta první s.ř.s. za použití § 78 odst. 7 s.ř.s.).

VII. Náklady řízení

55. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s.ř.s., podle něhož *na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.*

P o u č e n í : **Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná.**
(§ 104 odst. 1 s.ř.s.)

**Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce
Krajského soudu v Plzni.**
(§ 93 odst. 5 s.ř.s.)

V Plzni dne 12. listopadu 2014

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová